

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 624

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 18 iulie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
183.	— Lege privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe	2-3
550.	— Decret pentru promulgarea Legii privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe	3
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
Decizia nr. 204 din 3 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (5 ¹) din Codul de procedură penală		4-6
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
Decizia nr. 37 din 4 iunie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....		7-16

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — În temeiul art. 115 alin. (1) din Constituția României, republicată, Guvernul este abilitat ca, de la data intrării în vigoare a prezentei legi, dar nu înainte de încheierea primei sesiuni ordinare a anului 2018, și până la data de 31 august 2018, să emită ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice, după cum urmează:

I. Finanțe publice și economie:

1. rectificarea bugetului de stat pe anul 2018;
2. rectificarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018;
3. reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare;
4. modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare;
5. reglementări privind societățile mutuale de asigurare;
6. reglementarea unor măsuri în domeniul inspecției economico-financiare;
7. modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare;
8. reglementări privind serviciile de plată;
9. modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/1999 privind unele măsuri pentru prevenirea incapacității de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 211/2001, cu modificările ulterioare;
10. măsuri privind consolidarea poziției de acționar a statului și unele măsuri privind administrarea participațiilor statului, precum și modificarea unor acte normative specifice domeniului;
11. modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2002, cu modificările și completările ulterioare;
12. modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

II. Agricultură și dezvoltare rurală:

1. modificarea și completarea unor acte normative din domeniul gestionării financiare a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune;
2. modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2011 privind unele măsuri de organizare a activității de

îmbunătățiri funciare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 199/2012, cu modificările și completările ulterioare;

3. modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2011 pentru aprobarea organizării unor acțiuni de informare și promovare privind politicile aplicate în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale, în plan intern și internațional, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 110/2012.

III. Transporturi:

1. modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2011 privind înființarea Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 18/2012, cu modificările și completările ulterioare;

2. modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea Centrului de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile, aprobată cu modificări prin Legea nr. 55/2010;

3. abrogarea Ordonanței Guvernului nr. 51/1999 privind investigația tehnică a accidentelor și incidentelor din aviația civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 794/2001;

4. modificarea și completarea anexelor nr. 1 și 2 la Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare.

IV. Administrație publică și dezvoltare regională:

— măsuri privind reglementarea unor programe guvernamentale naționale — construcții, urbanism, educație, infrastructură și social, reabilitare termică.

V. Afaceri interne:

— instituirea unor măsuri privind însoțirea cu autovehicule ale poliției rutiere din cadrul Poliției Române a șefilor de delegații străine în perioada de exercitare a Președinției României la Consiliul Uniunii Europene 2019.

VI. Apărare națională:

1. măsuri în domeniul managementului resurselor umane pentru personalul militar al Ministerului Apărării Naționale;

2. ratificarea acordurilor între România și alte state privind mormintele de război.

VII. Sănătate:

1. modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 18/2009 privind organizarea și finanțarea rezidențiatului, aprobată prin Legea nr. 103/2012, cu modificările și completările ulterioare;

2. modificarea și completarea Legii nr. 282/2005 privind organizarea activității de transfuzie sanguină, donarea de sânge și componente sanguine de origine umană, precum și asigurarea calității și securității sanitare, în vederea utilizării lor terapeutice, republicată;

3. modificarea și completarea Legii farmaciei nr. 266/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

4. modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și modificarea unor acte normative în domeniul sănătății;

5. modificarea și completarea Legii nr. 185/2017 privind asigurarea calității în sistemul de sănătate.

VIII. Cultură și identitate națională:

1. modificarea și completarea unor acte normative în domeniul culturii;

2. aprobarea plății contribuției financiare voluntare la fundația „Stichting Europeana” — Olanda.

IX. Educație națională:

— reglementări privind domeniul învățământului universitar și preuniversitar.

X. Cercetare:

— crearea unui nou cadru legislativ privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu definirea unui instrument de finanțare clar, respectiv Programul-nucleu, program multianual, în sistem competițional, și care poate dezvolta rezultate ale cercetării în acord cu obiectivele Strategiei naționale CDI.

XI. Fonduri europene:

1. reglementarea unor măsuri în domeniul fondurilor europene nerambursabile;

2. modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

XII. Comunicații și societate informațională:

1. modificarea și completarea unor acte normative în domeniul comunicațiilor și societății informaționale;

2. aderarea Secretariatului General al Guvernului la Consiliul Internațional pentru Tehnologia Informației în Administrația Guvernamentală (ICA) și aprobarea unor măsuri de natură financiară ce decurg din calitatea de membru;

3. completarea Ordonanței Guvernului nr. 41/1994 privind autorizarea plății cotizațiilor la organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte, aprobată prin Legea nr. 126/1994, cu modificările și completările ulterioare.

XIII. Turism:

— reglementări privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

XIV. Prorogarea sau modificarea unor termene prevăzute în acte normative cu putere de lege

Art. 2. — În conformitate cu dispozițiile art. 115 alin. (3) din Constituția României, republicată, ordonanțele emise de Guvern în temeiul art. 1 vor fi înaintate spre aprobare Parlamentului, potrivit procedurii legislative, până la data de 31 august 2018. Nerespectarea termenului atrage încetarea efectelor ordonanței.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

FLORIN IORDACHE

București, 18 iulie 2018.

Nr. 183.

PREȘEDINTELE SENATULUI

CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii privind abilitarea Guvernului
de a emite ordonanțe**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 17 iulie 2018.

Nr. 550.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 204**

din 3 aprilie 2018

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (51)
din Codul de procedură penală**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (51) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Narcis-Adrian Oprea în Dosarul nr. 17.213/280/2016/a1 al Judecătoriei Pitești — Secția penală, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.554D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Se susține că neconstituționalitatea este dedusă din compararea textului criticat cu dispozițiile alin. (6) lit. a) și c) ale aceluiași text de lege. De asemenea, se arată că dispozițiile art. 341 alin. (51) din Codul de procedură penală au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare, nefiind identificate încălcări ale drepturilor fundamentale. Se solicită menținerea jurisprudenței Curții Constituționale în materia analizată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 11 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 17.213/280/2016/a1, **Judecătoria Pitești — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 341 alin. (51) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Narcis-Adrian Oprea într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate de autorul excepției împotriva unei soluții de clasare, în condițiile în care, în respectiva cauză nu a fost pusă în mișcare acțiunea penală.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că nelegalitatea anumitor probe administrate în faza urmăririi penale nu poate fi analizată de către judecătorul de cameră preliminară, dacă textul criticat este interpretat în sensul că, în cazul în care nu a fost pusă în mișcare acțiunea penală, judecătorul nu poate sau nu este obligat să verifice legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și nu poate exclude probele nelegal administrate sau anula acte de urmărire penală, întrucât, printre soluțiile prevăzute la art. 341 alin. (6) din Codul de procedură penală nu se regăsesc și cele anterior enumerate, care sunt, însă, reglementate la**

art. 341 alin. (7) din Codul de procedură penală. Se mai susține că, în același timp, conform dispozițiilor art. 341 alin. (51) din Codul de procedură penală, nu toate probele pot fi verificate sub aspectul temeiniciei, întrucât într-o astfel de cauză este admisibilă doar proba cu înscrisuri. Se arată că, atunci când proba contestată este un raport medico-legal, aceasta nu poate fi combătută prin înscrisuri noi, fiind necesară dispunerea unei contraexpertize.

6. **Judecătoria Pitești — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că limitarea, conform textului criticat, a mijloacelor de probă care pot fi dispuse în faza camerei preliminare, cu ocazia soluționării plângerilor împotriva soluțiilor de clasare, la înscrisuri, este justificată de natura juridică a acestor plângeri, care nu vizează soluționarea propriu-zisă a cauzei penale, ci constituie un mijloc procedural prin care se realizează un examen al ordonanței procurorului atacate sub aspectul legalității sale. Astfel, se susține că este firesc ca judecătorul de cameră preliminară să judece pe baza lucrărilor și a materialelor existente la dosarul cauzei, care au fost avute în vedere de procuror cu ocazia emiterii ordonanței atacate, judecata având ca scop stabilirea legalității soluției dispuse prin respectiva ordonanță. Se conchide că dispozițiile art. 341 alin. (51) din Codul de procedură penală nu contravin prevederilor constituționale invocate.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se face trimitere la considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 599 din 21 octombrie 2014, referitoare la asigurarea dreptului la un proces echitabil. Mai mult, se observă că, potrivit art. 341 alin. (6) din Codul de procedură penală, în cauzele în care nu s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, printre soluțiile pe care le poate dispune judecătorul de cameră preliminară se numără și cea de admitere a plângerii, urmată de desființarea soluției atacate și de trimiterea cauzei la procuror, pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală. În aceste condiții, susținerea petentului, conform căreia una dintre părți ar putea beneficia de probe nelegal administrate în faza de urmărire penală, întrucât judecătorul nu poate dispune completarea lor, nu poate fi reținută.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 341 alin. (51) din Codul de procedură penală sunt constituționale. Se susține că textul criticat se aplică, în mod egal, tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei juridice analizate, motiv pentru care acesta nu încalcă principiul egalității, prevăzut la art. 16 din Constituție, făcându-se trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 107 din 13 iunie 2000 și nr. 781 din 17 noiembrie 2015. Se arată, de asemenea, că prevederile art. 341 alin. (51) din Codul de procedură penală nu încalcă accesul liber la justiție, dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil, deoarece judecătorul de cameră preliminară nu este investit cu soluționarea unei cauze în care să trebuiască să se

pronunțe cu privire la vinovăția sau nevinovăția inculpatului, ci cu privire la soluția de neurmărire sau netrimiteră în judecată, sens în care verifică ordonanța atacată pe baza lucrărilor, a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate. Se arată, totodată, că textul criticat nu încalcă nici prevederile art. 124 alin. (2) din Legea fundamentală. De asemenea, se face trimitere la Decizia Curții Constituționale nr. 296 din 1 martie 2011, prin care instanța de contencios constituțional s-a exprimat cu privire la operațiunea de interpretare a legii, arătând că aceasta revine, în mod necesar, instanțelor în procesul soluționării cauzelor.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 341 alin. (5¹) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „*Judecătorul de cameră preliminară, soluționând plângerea, verifică soluția atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate.*”

13. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și alin. (2) cu privire la egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 24 referitor la dreptul la apărare și art. 124 alin. (2) cu privire la înfăptuirea justiției.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 341 alin. (5¹) din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la critici de neconstituționalitate similare, fiind pronunțată, în acest sens, Decizia nr. 530 din 11 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 888 din 13 noiembrie 2017, prin care a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată.

15. Prin Decizia nr. 530 din 11 iulie 2017, paragraful 18, Curtea a reținut că limitarea mijloacelor de probă, pe baza căroră judecătorul de cameră preliminară poate soluționa plângerea formulată împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimiteră în judecată, este justificată, având în vedere natura juridică a acestei plângeri, care nu vizează judecarea propriu-zisă a cauzei penale, ci constituie un mijloc procedural prin care se realizează un examen al ordonanței procurorului, atacate sub aspectul legalității acesteia. Ca urmare, este firesc ca, în vederea soluționării plângerii, instanța să verifice, pe baza materialului și a lucrărilor existente în dosarul cauzei, care au fost avute în vedere de procuror la emiterea ordonanței de neurmărire/netrimiteră în judecată atacate, dacă această soluție a fost sau nu dispusă cu respectarea dispozițiilor legale.

16. De aceea, Curtea a constatat că dispozițiile art. 341 alin. (2) din Codul de procedură penală nu încalcă dreptul la un proces echitabil, astfel cum este acesta conștințit de prevederile constituționale și de reglementările internaționale, petentul având deplina libertate de a demonstra în fața instanței de judecată nelegalitatea actului atacat, în raport cu lucrările și materialul din dosarul cauzei, cu notele scrise depuse, precum și cu cererile și excepțiile formulate de către inculpat cu privire

la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale.

17. Așa fiind, Curtea nu a primit critica potrivit căreia se încalcă dreptul de acces liber la justiție, plângerea reglementată de dispozițiile art. 341 din Codul de procedură penală reprezentând, prin ea însăși, o garanție a realizării acestui drept.

18. De asemenea, Curtea a reținut că stabilirea unor reguli speciale de procedură în cazul judecării plângerii împotriva ordonanței procurorului de neurmărire/netrimiteră în judecată este realizată de legiuitor în exercitarea competenței sale constituționale și nu încalcă accesul liber la justiție, Curtea Constituțională statuând, în acest sens, că legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994).

19. Prin aceeași decizie, Curtea a mai constatat că aceste drepturi fundamentale nu sunt cu nimic îngrădite prin dispozițiile legale supuse criticilor de neconstituționalitate, din moment ce dispozițiile art. 341 alin. (6) și alin. (7) din Codul de procedură penală reglementează soluțiile ce pot fi date de judecătorul de cameră preliminară plângerii împotriva ordonanțelor procurorului de neurmărire/netrimiteră în judecată.

20. Astfel, indiferent de soluția pronunțată, judecătorul de cameră preliminară apreciază și cu privire la probele administrate în dosarul de urmărire penală, inclusiv sub aspectul dacă acestea sunt sau nu suficiente pentru a fundamenta soluția organului de cercetare penală. Admițând plângerea și desființând soluția atacată, instanța poate să dispună motivat fie trimiterea cauzei procurorului „pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mișcare acțiunea penală și a completa urmărirea penală” [art. 341 alin. (6) lit. b) și alin. (7) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală] ori schimbă temeiul de drept al soluției de clasare dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea [art. 341 alin. (6) lit. c) și art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală], fie, atunci când probele legal administrate sunt suficiente pentru judecarea cauzei, desființarea soluției și dispunerea începerii judecării cu privire la faptele și persoanele pentru care, în cursul cercetării penale, a fost pusă în mișcare acțiunea penală, trimițând dosarul spre repartizare aleatorie [art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală]. În ambele situații, dreptul la un proces echitabil al petentului este pe deplin asigurat, acesta având posibilitatea să se prevaleze de toate garanțiile procesuale ce caracterizează acest drept, sens în care, în cazul prevăzut de art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c), procurorul și inculpatul pot face, motivat, contestație cu privire la modul de soluționare a excepțiilor privind legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, contestație ce va fi soluționată, în lumina Deciziei Curții Constituționale nr. 663 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 22 ianuarie 2015, cu participarea părților, subiecților procesuali principali și a procurorului, asigurându-se, în acest fel, comunicarea către aceștia a documentelor care sunt de natură să influențeze decizia judecătorului, precum și posibilitatea de a discuta în mod efectiv observațiile depuse în fața instanței. De altfel, Curtea a mai reținut că, împrejurarea că judecătorul de cameră preliminară va putea verifica, în cauzele în care a fost pusă în mișcare acțiunea penală, legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, putând exclude probele nelegal administrate ori, după caz, să sancționeze potrivit art. 280—282 actele de urmărire penală

efectuate cu încălcarea legii, în așa fel încât, în situația dispunerii începerii judecării, probele astfel excluse nu mai pot fi avute în vedere la judecarea în fond a cauzei, nu reprezintă altceva decât o reflectare a exigențelor dreptului la un proces echitabil.

21. Tot prin Decizia nr. 530 din 11 iulie 2017, instanța de control constituțional a reținut că, în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2016, prin care au fost modificate prevederile art. 341 alin. (2) din Codul de procedură penală, se menționează că aceasta a fost adoptată, în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituție, având în vedere faptul că, de la intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală și până în prezent, a fost adoptat un număr semnificativ de decizii ale Curții Constituționale, care au produs un impact semnificativ asupra codului și care necesită intervenție legislativă asupra unor instituții importante, precum procedura soluționării plângerii împotriva soluțiilor procurorului, fiind citate Decizia Curții Constituționale nr. 599 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 5 decembrie 2014, prin care s-a constatat că soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra plângerii fără participarea petentului, a procurorului și a intimaților este neconstituțională, Decizia Curții Constituționale nr. 663 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 22 ianuarie 2015, prin care s-a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 341 alin. (10) din Codul de procedură penală potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță fără participarea procurorului și a inculpatului este neconstituțională, Decizia Curții Constituționale nr. 733 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 27 ianuarie 2016, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 341 alin. (6) lit. c) și, prin extindere, ale art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale prin împiedicarea accesului la justiție în cazul soluțiilor de renunțare la urmărirea penală. Așa încât, Curtea a reținut că, prin modificarea normelor procesual penale în acord cu deciziile instanței de control constituțional anterior citate, viciile de neconstituționalitate constatate au fost acoperite. Astfel, Curtea a constatat că textul criticat reglementează atât cu privire la citarea petentului și a intimaților și încunoștințarea procurorului în această procedură, cu posibilitatea de a depune note scrise cu privire la admisibilitatea ori temeinicia plângerii, cât și cu privire la posibilitatea petentului și intimaților de a formula cereri și de a ridica excepții cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale, dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală. În aceste condiții, Curtea a constatat că, în respectiva cauză,

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Narcis-Adrian Oprea în Dosarul nr. 17.213/280/2016/a1 al Judecătoriei Pitești — Secția penală și constată că dispozițiile art. 341 alin. (5¹) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Pitești — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 aprilie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

petentul — fiind citat, având posibilitatea de a depune note scrise cu privire la admisibilitatea și temeinicia plângerii, de a demonstra nelegalitatea soluției atacate în raport cu lucrările și materialul din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate, de a formula cereri și ridica excepții cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale, în măsura în care în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală — beneficiază de toate garanțiile dreptului la un proces echitabil.

22. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a modifica jurisprudența Curții, atât soluția, cât și considerentele deciziei anterior arătate sunt aplicabile și în prezenta cauză.

23. Distinct de cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 530 din 11 iulie 2017, dar pentru aceleași argumente, Curtea constată că textul criticat nu contravine nici prevederilor constituționale ale art. 24. Astfel, Curtea reține că garanțiile procesuale mai sus analizate reprezintă tot atâtea garanții ale realizării unei apărări eficiente, în condițiile ce rezultă din ipoteza juridică reglementată prin textul criticat. Mai mult, în etapele procesuale pe care le parcurge, autorul plângerii formulate, conform prevederilor art. 340 din Codul de procedură penală, poate fi asistat de un avocat ales sau numit din oficiu, în conformitate cu exigențele dreptului fundamental la apărare.

24. Referitor la pretinsa încălcare, prin textul criticat, a dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și alin. (2), Curtea constată că persoanele care formulează plângeri împotriva soluțiilor de clasare pronunțate în cauze în care nu a fost pusă în mișcare acțiunea penală se află într-o situație diferită de cea a titularilor unor astfel de plângeri promovate în cauze în care a fost pusă în mișcare acțiunea penală, aspect ce justifică reglementarea în privința acestora a unui regim diferit, din perspectiva probelor care se impun a fi administrate cu ocazia soluționării acestor plângeri de către judecătorul de cameră preliminară. În acest sens, Curtea Constituțională a reținut, în repetate rânduri, în jurisprudența sa, că principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, motiv pentru care el nu exclude ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite (a se vedea Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994 și Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996).

25. În ceea ce privește invocarea de către autorul excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 124 alin. (2) din Codul de procedură penală, Curtea reține că acestea nu sunt aplicabile în prezenta cauză, întrucât ipoteza textului criticat nu vizează unicitatea, imparțialitatea și egalitatea pentru toți a justiției.

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 37

din 4 iunie 2018

Dosar nr. 426/1/2018

Gabriela Elena Bogasiu — vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
 Lavinia Curelea — președintele delegat al Secției I civile
 Rodica Dorin — pentru președintele Secției a II-a civile
 Carmen Georgeta Negrilă — judecător la Secția I civilă
 Paula C. Pantea — judecător la Secția I civilă
 Mirela Vișan — judecător la Secția I civilă
 Andreia Liana Constanda — judecător la Secția I civilă
 Mihaela Tăbârcă — judecător la Secția I civilă
 Ianina Blandiana Grădinaru — judecător la Secția a II-a civilă
 Mirela Polițeanu — judecător la Secția a II-a civilă
 Marian Budă — judecător la Secția a II-a civilă
 Lucia Paulina Brehar — judecător la Secția a II-a civilă
 Minodora Condoiu — judecător la Secția a II-a civilă

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 426/1/2018 este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 275 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 276 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în vederea dezlegării următoarei probleme de drept: „Dispozițiile Legii nr. 77/2016, în situația prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. c) teza a II-a: «(1) Pentru stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată trebuie îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții: c) (...) indiferent de scopul pentru care a fost contractat, este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință» raportat la dispozițiile art. 1 alin. (1) și (3) din același act normativ: «(1) Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor. (...) (3) Dispozițiile prezentei legi se aplică și în cazul în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiusiunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori» se aplică și în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul titular al contractului de credit nu este consumator, respectiv este profesionist?».

După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, constatând că nu sunt chestiuni prealabile de discutat sau excepții de invocat, președintele completului, doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți

de Casație și Justiție, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea de la 18 octombrie 2017 pronunțată în Dosarul nr. 7.765/306/2016, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept menționată.

2. Cererea de pronunțare a hotărârii prealabile a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 15 februarie 2018 cu nr. 426/1/2018.

II. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

3. Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite (în continuare, *Legea nr. 77/2016*), anume:

Art. 1. — (1) Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor. (...)

(3) Dispozițiile prezentei legi se aplică și în cazul în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiusiunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori.

Art. 4. — (1) Pentru stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată trebuie îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții: (...)

c) creditul a fost contractat de consumator cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau, indiferent de scopul pentru care a fost contractat, este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință; (...).

III. Expunerea succintă a procesului

4. Prin contestația înregistrată la Judecătoria Sibiu sub nr. 7.765/306/2016 la data de 19 iulie 2016, reclamanta A. a solicitat, în contradictoriu cu pârâții B. și C., să se constate că Notificarea nr. 6.640/06.07.2016 nu îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de Legea nr. 77/2016 și să se dispună repunerea părților în situația anterioară comunicării Notificării nr. 6.640 din 6.07.2016.

5. Judecătoria Sibiu, prin încheierea de ședință din data de 17 octombrie 2016, a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale a României cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 5 alin. (2), art. 8 alin. (5), art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 și, în consecință, a dispus sesizarea Curții Constituționale a României cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor

anterior menționate; totodată, s-a respins cererea de suspendare a judecării cauzei formulate de reclamanta A.

6. Prin Sentința civilă nr. 6.383/2016 din 24 noiembrie 2016, Judecătoria Sibiu a admis contestația formulată de către reclamanta A., a constatat că notificarea înregistrată la contestatoare cu nr. 6.640 din 6.07.2016 nu îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de Legea nr. 77/2016 și a dispus repunerea părților în situația anterioară comunicării Notificării nr. 6.640 din 6.07.2016.

7. Pentru a pronunța această sentință, Judecătoria Sibiu, analizând actele și lucrările dosarului, a reținut următoarele:

8. Prin notificarea înregistrată la reclamanta A. sub nr. 6.640 din 6 iulie 2016, intimații B. și C., în calitate de proprietari, respectiv în calitate de debitori garanți ipotecari, au solicitat în baza art. 5 din Legea nr. 77/2016, în temeiul convenției de credit garantate cu ipotecă instituită în favoarea creditoarei asupra unor imobile, să se constate și să se opereze în contabilitatea proprie stingerea datoriilor izvorâte din Convenția de credit nr. 806 din 25.08.2008, modificată prin Actul adițional nr. 1/14.09.2009 și Contractul de ipotecă imobiliară nr. 806/IPO/4/14.09.2009 autentificat sub nr. 817 din 15.09.2009 și Contractul de ipotecă imobiliară nr. 806/IPO/3/14.09.2009 autentificat cu nr. 818 din 15.09.2009, ca urmare a transferului dreptului de proprietate asupra imobilelor.

9. În acest sens, părțile au notificat contestatoarea să se prezinte în data de 31 august 2016, orele 14,00, la sediul Notarului Public D. din Alba Iulia pentru a încheia un înscris care să ateste stingerea în integralitate a datoriilor lor, concomitent cu preluarea în proprietate a celor două imobile de către A.

10. Prima instanță a reținut că pentru a fi incidente în speță dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 77/2016, pentru stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată trebuie îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții:

a) creditorul și consumatorul fac parte din categoriile prevăzute la art. 1 alin. (1) astfel cum acestea sunt definite de legislația specială;

b) cuantumul sumei împrumutate, la momentul acordării, nu depășea echivalentul în lei a 250.000 euro, sumă calculată la cursul de schimb publicat de către Banca Națională a României în ziua încheierii contractului de credit;

c) creditul a fost contractat de consumator cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau, indiferent de scopul pentru care a fost contractat, este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință;

d) consumatorul să nu fi fost condamnat printr-o hotărâre definitivă pentru infracțiuni în legătură cu creditul pentru care se solicită aplicarea prezentei legi.

11. În ceea ce privește prima condiție, reglementată de dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 77/2016, prima instanță a reținut că în cauză Convenția de credit nr. 806 din 25.08.2008 a fost încheiată între Cabinetul Medical Individual Dr. E. Cabinet Stomatologic — în calitate de împrumutat și A. — în calitate de creditor, fiind garantată, inițial, de numiții F. și G. cu ipotecă instituită în favoarea creditoarei asupra imobilelor proprietatea acestora.

12. Ulterior, numiții F. și G. au încheiat cu părțile B. și C. un contract de vânzare-cumpărare, prin care părțile persoane fizice au cumpărat imobilele asupra cărora a fost instituită ipoteca în favoarea băncii, iar la data de 21 aprilie 2010, părțile B. și C., în calitate de garanți ipotecari, au încheiat cu reclamanta A. și cu debitorul Cabinet Medical Individual Dr. E. Cabinet Stomatologic un act adițional la Convenția de credit nr. 806 din 25.08.2008, prin care se modifică garanții ipotecari pentru cele două imobile, din vechii proprietari, F. și G., în noii proprietari, B. și C.

13. În aceste condiții, Judecătoria Sibiu a constatat că, în cauză, notificarea privind darea în plată a fost formulată de garanții ipotecari, și nu de debitor, adică de împrumutat care, conform Legii nr. 77/2016, trebuie să fie consumatorul principal.

14. Astfel, prima instanță a reținut că, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 77/2016, consumatori sunt persoanele definite de Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată, cu completările ulterioare.

15. Conform art. 2 pct. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992, consumator este orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, care acționează în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artisanale ori liberale.

16. Potrivit art. 2 din Legea nr. 193/2000, prin *consumator* se înțelege orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, care, în temeiul unui contract ce intră sub incidența prezentei legi, acționează în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artisanale ori liberale, iar prin *profesionist* se înțelege orice persoană fizică sau juridică autorizată care, în temeiul unui contract ce intră sub incidența prezentei legi, acționează în cadrul activității sale comerciale, industriale sau de producție, artisanale ori liberale, precum și orice persoană care acționează în același scop în numele sau pe seama acesteia.

17. Față de dispozițiile legale evocate, prima instanță a constatat că, în speță, convenția de credit s-a încheiat între Cabinetul Medical Individual Dr. E. Cabinet Stomatologic, în calitate de profesionist, în sensul art. 3 alin. (2) din Codul civil, și A, în calitate de creditor, pentru nevoi nenominalizate, prezumându-se, până la dovada contrară, că actele juridice încheiate vizează desfășurarea activității sale, astfel că nu se poate reține calitatea de consumator a împrumutatului, în sensul art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 77/2016. De asemenea, s-a apreciat că nu s-a făcut dovada că acest credit a fost contractat cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau indiferent de scopul pentru care a fost contractat, că este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință. În consecință, s-a constatat că notificarea înregistrată la reclamantă cu nr. 6.640 din 6.07.2016 nu îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 4 alin. (1) din Legea nr. 77/2016.

18. Împotriva acestei sentințe au declarat apel intimații B. și C., solicitând admiterea apelului, schimbarea hotărârii atacate în sensul respingerii contestației formulate de A., iar în cadrul soluționării căii de atac s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, precum și suspendarea soluționării cauzei, în temeiul art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării care susțin admisibilitatea procedurii

19. În conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, prima instanță a constatat admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție motivat de faptul că soluționarea apelului depinde de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor Legii nr. 77/2016, în situația prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. c) teza a II-a raportat la prevederile art. 1 alin. (1) și (3) din același act normativ, în sensul de a se stabili cu valoare de principiu dacă acestea se aplică și în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul, titular al contractului de credit, nu este consumator, ci este profesionist; totodată, s-a apreciat că problema de drept este nouă, constatându-se și că Înalta Curte de Casație și Justiție

nu a statuat asupra acesteia printr-o altă hotărâre, precum și că problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

20. Reprezentantul intimetei-reclamante A. a solicitat, în principal, respingerea sesizării ca inadmisibilă și ca neîntemeiată, în subsidiar, pe motiv că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

Din perspectiva sa, dispozițiile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 77/2016 sunt clare, prevederile acestui articol aplicându-se și în cazul în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiusiunea sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori, arătând că există decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, sens în care a menționat Decizia nr. 763 din 10.03.2015 și Decizia nr. 441 din 2.03.2016, prin care s-a reținut că persoana fizică, în calitate de garant al restituirii unui împrumut, nu are calitate de consumator în sensul Legii nr. 193/2000. Pe de altă parte, a susținut că art. 1 alin. (3) din Legea nr. 77/2016 se raportează la dispozițiile art. 6 alin. (1) din același act normativ care prevede expres că demersurile prevăzute la art. 5, 7 și 9 pot fi întreprinse și de către codebitor, precum și de garanții personali sau ipotecari ai consumatorului, sens în care împrumutatul trebuie să fie consumator. În concluzie, a arătat că, în opinia sa, nu este oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

De asemenea, și cu privire la art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 77/2016 a considerat că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție nu se impune, întrucât Legea nr. 77/2016 este o lege socială, așa cum a statuat Curtea Constituțională, iar împrumutul se acordă pentru achiziția de locuințe ori trebuie să fie garantat cel puțin cu o locuință, neavând relevanță unde este stabilit domiciliul codebitorului sau al garanților.

21. Reprezentantul apelanților B. și C. a considerat că este utilă trimiterea cauzei la Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a se pronunța asupra celor două chestiuni de drept, în opinia acestora, toate condițiile de admisibilitate fiind îndeplinite.

Cu privire la prima chestiune, Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a pronunțat în sensul că această calitate de consumator trebuie verificată atât în privința debitorului principal, cât și a fideiusorului.

Referitor la cel de al doilea aspect, privind noțiunea de locuință, s-a apreciat că este oportună precizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru ca instanța să fie lămurită cu privire la toate aspectele, deoarece Legea nr. 77/2016 este lapidară din acest punct de vedere.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată

22. Instanța de trimitere a constatat că, deși art. 1 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 prevede că legea se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancale sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor, iar art. 4 prevede că pentru stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată trebuie îndeplinite, în mod cumulativ, anumite condiții, totuși, calitatea de consumator a titularului contractului de credit nu se impune, fiind suficientă destinația de locuință a imobilului cu care a fost garantat creditul; ca atare, s-a apreciat că aceste dispoziții sunt aplicabile și în situația în care creditul este contractat de către un profesionist, precum în speță.

Astfel, împrumutul acordat prin Convenția de credit nr. 806 din 25.08.2008 a fost unul de nevoi personale, pentru îndeplinirea unui scop legat de activitatea cabinetului medical, iar nu pentru achiziția, construcția, extinderea, modernizarea, amenajarea, reabilitarea unui imobil cu destinație de locuință,

conform art. 4 alin. (1) lit. c) teza I din Legea nr. 77/2016, cu mențiunea că imobilele au fost vândute la licitație publică după emiterea notificării.

23. Cu privire la modalitatea de apreciere asupra calității de consumator, Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a pronunțat în Cauza C-110/14 Costea, Contract de credit încheiat de o persoană fizică ce exercită profesia de avocat — Credit garantat cu un imobil proprietatea cabinetului de avocat al împrumutatului — Efectele cunoștințelor și ale profesiei asupra calității de consumator — Stabilirea scopului creditului — Contracte cu dublu scop — Efectele contractului accesoriu asupra contractului principal, reținându-se că noțiunea de consumator potrivit Directivei trebuie interpretată în sensul că o persoană fizică ce exercită profesia de avocat și încheie un contract de credit cu o bancă, fără ca scopul creditului să fie precizat, poate fi considerată „consumator”, în sensul acestei dispoziții, atunci când contractul menționat nu este legat de activitatea sa profesională. Împrejurarea că această creanță este garantată ipotecar de o persoană având calitatea de reprezentant al cabinetului de avocat, cu bunuri destinate exercitării activității profesionale, precum un imobil care aparține cabinetului, nu este relevantă în această privință.

24. De asemenea, s-a arătat că în Cauza C-74/15 *privind pe Dumitru Tarcău și Ileana Tarcău*, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut: „23. Prin urmare, Directiva 93/13 definește contractele cărora li se aplică prin referire la calitatea contractanților, după cum aceștia acționează sau nu acționează în scopuri legate de activitatea lor profesională”. (Hotărârea *Asbeck Brusse și de Man Garabito*, C-488/11, EU:C:2013:341 punctul 30, precum și Hotărârea *Siba*, C-537/13, EU:C:2015:14, punctul 21).

25. În cauza invocată de către apelanții intimați C-45/96 — *Bayerische Hypotheken- und Wechselbank/Dietzinger*, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit că „Într-adevăr, articolul 2 prima liniuță din Directiva 85/577/CEE din 20 decembrie 1985 privind protecția consumatorului în cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale cum ar fi un contract de garanție încheiat de o persoană fizică care nu acționează în desfășurarea activității sale profesionale nu intră în domeniul de aplicare al directivei atunci când garantează rambursarea unei datorii contractate de o altă persoană care, în ceea ce o privește, acționează în cadrul activității sale comerciale sau profesionale”.

26. Titularul sesizării a menționat și Cauza C-419/11 *privind pe Česká spořitelna, a.s. împotriva Gerald Feichter*, în care s-a învederat că „Articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că o persoană fizică ce are legături profesionale strânse cu o societate, precum administrarea acesteia sau deținerea unei participații majoritare în aceasta, nu poate fi considerată consumator în sensul acestei dispoziții atunci când avalizează un bilet la ordin emis pentru garantarea obligațiilor care incumbă acestei societăți, în temeiul unui contract referitor la acordarea unui credit”.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

27. Curtea de Apel Alba Iulia nu a identificat practică judiciară asupra chestiunii de drept ce constituie obiectul trimiterii preliminare, însă prin punctul de vedere și-a exprimat opinia conform căreia din interpretarea dispozițiilor art. 4 alin. (1) lit. a) raportat la art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 77/2016 rezultă că prevederile acestui act normativ se aplică doar în situația în care debitorul principal — împrumutatul titular al contractului de credit este consumator, așa cum este definită această noțiune prin Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 și Legea nr. 193/2000.

28. *Curtea de Apel Bacău* nu a identificat practică judiciară, iar în urma consultării judecătorilor din cadrul Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Neamț s-a apreciat că dispozițiile Legii nr. 77/2016, în situația prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. c) teza a II-a raportat la prevederile art. 1 alin. (1) și (3) din același act normativ, se aplică doar în ipoteza în care debitorul principal este consumator.

Judecătorii din cadrul Judecătoriei Piatra-Neamț au considerat că dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. c) teza a II-a din Legea nr. 77/2016 nu contravin prevederilor art. 1 alin. (1) și (3) din Legea nr. 77/2016, în sensul că aceste prevederi legale se aplică și în ipoteza în care împrumutatul titular al contractului de credit nu este consumator, respectiv este profesionist, condiționat însă de inexistența unei legături profesionale strânse între garantul ipotecar și împrumutatul profesionist.

Judecătorii din cadrul Judecătoriei Târgu-Neamț au arătat că dispozițiile Legii nr. 77/2016 nu se aplică în situația în care debitorul principal — împrumutat, titular al contractului de credit, nu este consumator, respectiv este profesionist.

În opinia judecătorilor din cadrul Secției a II-a civile și de contencios administrativ și fiscal din cadrul Tribunalului Bacău, este dificil de tranșat dacă legea este aplicabilă și în ipoteza în care debitorul principal nu este consumator, deoarece dezlegarea problemei depinde de destinația creditului și calitatea fideiussorului sau a debitorului solidar, fără referire expresă la calitatea de consumator sau profesionist, menționându-se totodată necesitatea acordului consumatorului principal sau al succesorilor acestuia, în art. 6 alin. (3) din Legea nr. 77/2016, precum și definiția legală a noțiunii de consumator avută în vedere de Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 și Legea nr. 193/2000.

În urma discuțiilor purtate nu s-a cristalizat o opinie tranșantă, ci s-a evidențiat și faptul că este necesar să fie avută în vedere și definiția noțiunii autonome de consumator din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene în aplicarea Directivei 93/13/CEE, din perspectiva naturii relației persoanei fizice (garant, codebitor, debitor solidar, fideiussor) cu debitorul, principal (profesionist), așa cum se conturează, spre exemplu, în *Cauza Horațiu Costea vs. Volksbank România SA — C-110/14*, *Cauza C-34/13*, *Monika Kusionová vs. Smart Capital a.s.*, Hotărârea din 10 septembrie 2014.

Punctul de vedere al magistraților din cadrul Judecătoriei Moinești asupra chestiunilor de drept puse în discuție este în sensul că dispozițiile invocate se vor aplica și în cazul în care debitorul principal împrumutatul, titular al contractului de credit, nu este consumator, respectiv este profesionist.

29. Fără a identifica practică judiciară relevantă, punctul de vedere exprimat de membrii Secției civile a *Curții de Apel Brașov* este că dezlegarea problemei depinde de calitatea debitorului și destinația creditului, care, în speță, denotă că s-a contractat în calitate de profesionist și, în consecință, dispozițiile a căror interpretare se solicită nu sunt aplicabile, prevederile Legii nr. 77/2016 fiind incidente numai în relațiile dintre un profesionist (banca) și consumatorul care a contractat pentru achiziționarea unei locuințe.

Noțiunea de „consumator” este definită legal de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000, calitate ce nu se verifică dacă acea persoană acționează în scopuri comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale, în această categorie intrând și persoanele care acționează în același scop în numele sau pe seama acesteia [art. 2 alin. (2)], devenind profesionist, în același sens, pronunțându-se și *Curtea de Justiție a Uniunii Europene* în cauzele *C-74/15 — Tarcău*, *C-348/14 — Bucura* și *C-534/15 — Dumitraș*.

30. Înaintând practică judiciară relevantă, *Curtea de Apel București* – Secțiile civile (a V-a și a VI-a) au apreciat că domeniul de aplicare a Legii nr. 77/2016 este clar prevăzut în

art. 1 din lege, în sensul că: „Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor (...)”.

Consumatori sunt persoanele definite de Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată, cu completările ulterioare.

Dispozițiile Legii nr. 77/2016 se aplică și în cazul în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiusiunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori.

Legea nu se aplică creditelor acordate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului „Prima casă”, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Se susține că noțiunea de consumator este definită de Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 ca fiind „orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, care acționează în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale”.

S-a reținut că art. 4 din Legea nr. 77/2016 nu cuprinde dispoziții derogatorii de la cele prevăzute de art. 1 din legea menționată privind domeniul de aplicare, ci prevede condițiile ce trebuie îndeplinite, în mod cumulativ, pentru stingerea creanței.

De asemenea, se precizează că art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 77/2016 prevede două ipoteze: 1. creditul a fost contractat de consumator cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință; 2. creditul a fost contractat de consumator și, indiferent de scopul pentru care a fost contractat, este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință. Astfel, art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 77/2016 are în vedere în ambele ipoteze ca respectivul credit să fi fost contractat de consumator.

Prin urmare, în raport cu dispozițiile legale analizate s-a reținut că nu există niciun dubiu de interpretare în ceea ce privește aplicarea prevederilor Legii nr. 77/2016 doar în situația în care debitorul principal este consumator.

În cadrul Tribunalului București și al instanțelor arondate acestuia, practica nu este unitară, reținându-se, într-o opinie, că Legea nr. 77/2016 nu se aplică în cazul în care debitorul principal nu este consumator, cum este cazul persoanei juridice, întrucât calitatea de consumator este esențială în stabilirea domeniului de aplicare a legii, așa cum acesta este definit de art. 1 din lege care se referă la calitatea de consumator a persoanei care a încheiat contractul de credit și trebuie să privească un imobil cu destinația de locuință, fie în ipoteza prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. c) teza I, fie să fie garantat cu o locuință.

S-a susținut că potrivit art. 3 din Legea nr. 77/2016 — „Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, consumatorul are dreptul de a i se stinge datoriile izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, dacă în termenul prevăzut la art. 5 alin. (3) părțile contractului de credit nu ajung la un alt acord”, dispoziție legală din care rezultă că, pentru a atrage incidența legii, debitorul principal trebuie să aibă calitatea de consumator.

Într-o altă opinie, s-a apreciat că dispozițiile legii sunt incidente și în cazul în care debitorul principal — împrumutatul, titular al contractului de credit, nu este consumator, respectiv

este profesionist, aplicând prin analogie raționamentul Curții de Justiție a Uniunii Europene în Cauza C-74/15 *Dumitru Tarcău, Ileana Tarcău împotriva Băncii Comerciale Intesa Sanpaolo România SA* și alții.

Tribunalul Giurgiu a apreciat că fideiusiunea unui codebitor sau coplătitor care au acordat garanție acționând în scopuri ce nu intră în cadrul activității lor profesionale și nu au un raport de natură funcțională cu activitatea profesională autorizată intră în sfera de cuprindere a dispozițiilor Legii nr. 77/2016.

Tribunalul Ialomița a considerat că dispozițiile legii nu se aplică și în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul, titular al contractului de credit, nu este consumator, respectiv este profesionist, deoarece în cauză nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate ale dării în plată, cea mai importantă dintre acestea fiind aceea de a fi consumator.

Se susține că dacă s-ar admite că textul de lege de la art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 77/2016 nu ar impune calitatea de consumator, aceasta din urmă este impusă de art. 1 și chiar de art. 4 alin. (1) lit. a) și d) din Legea nr. 77/2016, în care se arată că una dintre părțile raportului juridic este consumator.

O altă opinie — exprimată de magistrații instanțelor arondate Tribunalului Ialomița — a fost în sensul că dispozițiile legii nu ar impune calitatea de consumator a titularului contractului de credit, fiind suficientă destinația de locuință a imobilului cu care a fost garantat creditul, iar, ca atare, aceste dispoziții ar fi aplicabile și în situația în care creditul este contractat de un profesionist, cazul în speță, natura creditului fiind alta decât achiziția, extinderea, modernizarea, amenajarea sau reabilitarea unui imobil cu destinație de locuință, conform art. 4 alin. (1) lit. c) teza I din Legea nr. 77/2016, respectiv nevoi personale, și astfel aceste dispoziții ar reprezenta o excepție de la scopul legii definit de art. 1 din lege, având în vedere faptul că, raportat la dispozițiile art. 3 din Codul civil, titularul contractului de credit este, fără echivoc, un profesionist.

S-a arătat că, în aprecierea calității de consumator, s-a pronunțat și Curtea de Justiție a Uniunii Europene în mai multe cauze, printre care și Cauza C-110/4 *Costea* în care a stabilit că Directiva trebuie interpretată în sensul că persoana fizică ce exercită o profesie liberală și încheie un contract de credit cu o bancă, fără ca scopul creditului să fie precizat în acel contract, poate fi considerată „consumator” în sensul acestei dispoziții atunci când contractul menționat nu este legat de activitatea profesională desfășurată în exercitarea profesiei libere.

Magistrații din cadrul Tribunalului Ilfov au apreciat că dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. c) teza a II-a raportat la art. 1 alin. (1) și (3) din Legea nr. 77/2016 nu se aplică în situația în care debitorul principal — împrumutatul, titular al contractului de credit, nu este consumator, ci profesionist, alin. (3) al art. 1 din Legea nr. 77/2016 neavând caracter derogatoriu de la alin. (1) al aceluiași articol, iar situația creanțelor garantate cu fideiusiunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori se circumscrie ipotezei prevăzute la alin. (1), în sensul că dispozițiile se aplică exclusiv raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancale sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor.

În cadrul Tribunalului Teleorman și al Judecătoriei Alexandria, punctul de vedere al judecătorilor care și-au exprimat opinia asupra problemei de drept în discuție a fost în sensul că dispozițiile Legii nr. 77/2016 nu se aplică și în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul titular al contractului — nu este consumator, ci profesionist.

S-a avut în vedere că legea dării în plată nu oferă o definiție proprie a noțiunii de „consumator”, ci preferă să utilizeze sensul „comun” din legislația privind protecția consumatorului, așa cum rezultă din dispozițiile art. 1 alin. (2) din acest act normativ.

Astfel, potrivit acestor dispoziții legale, consumatori sunt persoanele definite de Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată, cu completările ulterioare.

S-a reținut că, pentru a avea calitatea de consumator, o persoană trebuie să îndeplinească în mod cumulativ două condiții: să fie o persoană fizică și să nu acționeze în calitate de profesionist.

Se precizează că în cazul în care împrumutatul principal este o societate comercială care și-a asumat contractul de credit în exercițiul activității, prevederile Legii nr. 193/2000 nu îi vor fi aplicabile, fiind un profesionist.

Judecătorii Roșiori de Vede, Videle și Judecătoria Turnu Măgurele au opinat în sensul că dispozițiile legii se aplică și în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul, titular al contractului de credit, este profesionist, având în vedere art. 4 alin. (1) lit. c) — sintagma „indiferent de scopul pentru care a fost contractat”.

Se susține că dispozițiile menționate sunt aplicabile și atunci când creditul este contractat de către un profesionist, neimpunând calitatea de consumator a titularului contractului de credit, fiind suficientă destinația de locuință a imobilului cu care a fost garantat creditul.

31. La nivelul *Curții de Apel Cluj*, Tribunalul Specializat Cluj, fără a identifica practică judiciară, a comunicat că raportat la prevederile art. 6 alin. (3) din Legea nr. 77/2016, potrivit cărora „Demersurile prevăzute la art. 5 și art. 7—9 pot fi întreprinse și de codebitori, precum și de garanții personali sau ipotecari ai consumatorului principal, cu acordul acestuia sau al succesorilor săi”, coroborate cu definiția dată noțiunii de consumator în cadrul art. 1 alin. (2) din același act normativ, dispozițiile Legii nr. 77/2016, în situația prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. c) teza a II-a, raportat la dispozițiile art. (1) și (3) din același act normativ, nu se aplică în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul, titular al contractului de credit, nu este consumator, respectiv este profesionist, această opinie fiind împărțită și de judecătorii din cadrul Tribunalului Maramureș.

Judecătoria Turda și-a exprimat opinia în sensul că pentru aplicabilitatea dispozițiilor menționate este necesar a se verifica calitatea de „consumator”, fiind înaintate două hotărâri judecătorești relative la chestiunea de drept în dezbatere.

32. *Curtea de Apel Constanța* nu a identificat practică judiciară cu privire la chestiunea de drept ce face obiectul sesizării de față și nu a comunicat niciun punct de vedere cu privire la aceasta.

33. Opinia exprimată la nivelul tribunalelor din raza *Curții de Apel Craiova* este în sensul că dispozițiile legale invocate se aplică doar în situația în care debitorul principal, împrumutat, titular al contractului de creditare, are calitatea de consumator, acestea nefiind aplicabile și profesionistului.

Judecătorii secției civile din cadrul Judecătoriei Slatina și-au exprimat în unanimitate opinia că, în această situație, nu se poate aplica legea dării în plată, având în vedere că primul articol al acesteia realizează o circumscriere a domeniului de aplicare, atât sub aspectul cadrului obiectiv (*ratione materiae*), prin referirea expresă la „creanțe deținute asupra consumatorilor”, cât și sub aspectul cadrului subiectiv (*ratione personae*), prin precizarea raporturilor juridice cu privire la care actul normativ este incident [alin. (1)—(3) din art. 7], precum și a celor excluse [alin. (4)].

Domeniul de aplicare astfel stabilit trebuie, de asemenea, circumscriș și prin corelarea art. 1 cu alte dispoziții ale legii care prevăd anumite exigențe pentru posibilitatea de a se recurge la mecanismul stingerii datoriei prin dare în plată.

Astfel, din economia dispozițiilor legii rezultă că aceasta presupune cu necesitate existența unui raport juridic principal dintre un consumator și un creditor profesionist sau un cesionar al creanței derivând dintr-un contract de credit.

Chiar dacă legea este aplicabilă și persoanelor care au garantat personal sau real creditul acordat debitorului principal, condiția *sine qua non* pentru a se pune în discuție aplicarea legii o constituie existența unui raport juridic principal decurgând dintr-un contract de credit încheiat între un consumator și creditorii expres prevăzuți la art. 1 alin. (1) din lege, chiar dacă, ulterior, creanța a fost cesionată în favoarea unui terț.

Alin. 1 al art. (1) din Legea nr. 77/2016 precizează univoc faptul că „Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor”.

Pentru delimitarea sferei debitorilor consumatori, beneficiari ai legii dării în plată, legiuitorul a precizat că aceștia sunt persoanele definite de Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată, cu completările ulterioare.

În ceea ce privește debitorul principal este necesar ca, raportat la scopul avut în vedere de consumator când contractează creditul, respectivul consumator să acționeze în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale [art. 2 pct. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 și art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000].

Debitorul principal, persoană fizică, trebuie să contracteze creditul într-un scop străin de activitatea sa de profesionist, astfel că, în măsura în care acesta s-a angajat într-un raport juridic de creditare din poziția sa de titular al unei activități comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale, nu va putea beneficia de darea în plată, întrucât nu are calitatea de consumator, neavând relevanță faptul că respectivul contract de credit a fost garantat cu fideiuziunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori.

Numai contractele încheiate în afara și independent de orice activitate sau finalitate de natură profesională, în scopul exclusiv de satisfacere a propriilor necesități de consum privat ale unui individ, fac parte din regimul particular aplicabil în materie de protecție a consumatorului, în timp ce o asemenea protecție nu se justifică în cazul unui contract care are ca scop o activitate profesională (Cauza nr. C-464/01 *Gruber*, Hotărârea din 20 ianuarie 2005).

Pentru a se reține aplicabilitatea Legii nr. 77/2016 este necesar ca respectivul credit să fie contractat de consumator cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau, indiferent de scopul pentru care a fost contractat, este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință [art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 77/2016], însă și în aceste situații, pe de o parte, debitorul principal trebuie să aibă calitatea de consumator, adică să acționeze în afara activității sale profesionale sau comerciale, iar, pe de altă parte, garanția ipotecară asupra imobilului cu destinația de locuință trebuie să privească un credit asumat de un consumator.

Înaintând jurisprudență relevantă, Judecătoria Caracal a învederat că dispozițiile Legii nr. 77/2016, în cazul în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiuziunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori, nu se aplică și în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul titular al contractului de credit — nu este consumator, respectiv este profesionist.

Judecătoria din cadrul Judecătoriei Balș au considerat că dispozițiile Legii nr. 77/2016 se aplică doar în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul, titular al contractului de credit, este consumator.

Înaintând hotărâri judecătorești, Judecătoria Corabia a apreciat că dispozițiile Legii nr. 77/2016, în situația prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. c) teza a II-a raportat la prevederile art. 1 alin. (1) și (3) din același act normativ, se aplică numai în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul, titular al contractului de credit, este consumator, nu și dacă acesta are calitatea de profesionist.

34. *Curtea de Apel Galați*, înaintând jurisprudență, a arătat că opinia magistraților din cadrul Secției a II-a civile a Tribunalului Galați este în sensul că dispozițiile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 prevăd că aceasta se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor, iar art. 4 prevede că pentru stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată trebuie îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții:

— creditorul și consumatorul să facă parte din categoriile prevăzute la art. 1 alin. (1), astfel cum acestea sunt definite de legislația specială;

— cuantumul sumei împrumutate, la momentul acordării, să nu depășească echivalentul în lei al sumei de 250.000 euro, sumă calculată la cursul de schimb publicat de către Banca Națională a României în ziua încheierii contractului de credit;

— creditul să fie contractat de consumator cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau, indiferent de scopul pentru care a fost contractat, să fie garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință;

— consumatorul să nu fi fost condamnat printr-o hotărâre definitivă pentru infracțiuni în legătură cu creditul pentru care se solicită aplicarea legii.

Cu privire la modalitatea de apreciere asupra calității de consumator, Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a pronunțat în Cauza C-110/14 *Costea*.

Curtea de Justiție a Uniunii Europene, prin hotărârea pronunțată în cauza anterior menționată, a hotărât că Directiva trebuie interpretată în sensul că o persoană fizică ce exercită profesia de avocat și încheie un contract de credit cu o bancă, fără ca scopul creditului să fie precizat în acel contract, poate fi considerată „consumator”, în sensul acestei dispoziții, atunci când contractul menționat nu este legat de activitatea profesională a acestui avocat, împrejurarea că creanța născută din același contract este garantată printr-o garanție ipotecară contractată de această persoană în calitate de reprezentant al cabinetului său de avocat și având ca obiect bunuri destinate exercitării activității profesionale a persoanei respective, precum un imobil care aparține acestui cabinet, nu este relevantă în această privință.

De asemenea, în Cauza C-74/15 *privind pe Dumitru Tarcău, Ileana Tarcău*, Curtea de Justiție a Uniunii Europene declară: „23. Prin urmare, Directiva 93/13 definește contractele cărora li se aplică prin referire la calitatea contractanților, după cum aceștia acționează sau nu acționează în scopuri legate de activitatea lor profesională, (Hotărârea *Asbeck Brusse și de Man Garabito*, C-488/11, EU:C:2013:341 punctul 30, precum și Hotărârea *Siba*, C-537/13, EU:C:2015:14, punctul 21).

Referitor la Cauza C-419/11 *privind pe Česká Spořitelna, a.s. împotriva Gerald Feichter*, în care Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit că „Articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea

hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că o persoană fizică ce are legături profesionale strânse cu o societate, precum administrarea acesteia sau deținerea unei participații majoritare în aceasta, nu poate fi considerată consumator în sensul acestei dispoziții atunci când avalizează un bilet la ordin emis pentru garantarea obligațiilor care incumbă acestei societăți în temeiul unui contract referitor la acordarea unui credit.”

S-a precizat că această chestiune a făcut obiectul discuțiilor în cadrul ședinței de învățământ profesional din 22.09.2017 a Secției I civile a Tribunalului Vrancea, când, în unanimitate, s-a decis că beneficiul stabilit de Legea nr. 77/2016 nu se aplică în situațiile în care un garant, persoană fizică, dorește să dea în plată imobilul său pentru stingerea obligațiilor asumate prin credit de o persoană juridică, un profesionist, calitatea de consumator trebuind să se verifice în persoana debitorului principal.

35. *Curtea de Apel Iași* a înaintat o hotărâre judecătorească prin care s-a reținut că intimații persoane fizice au calitatea de consumatori, așadar, având legătură doar tangențial cu problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

36. *Curtea de Apel Oradea* nu a identificat hotărâri judecătorești vizând problema de drept în discuție și nici nu a comunicat un punct de vedere.

37. Opinia unanimă exprimată, la nivel teoretic, de judecătorii din cadrul instanțelor judecătorești din circumscripția teritorială a *Curții de Apel Pitești* a fost în sensul că dispozițiile legale nu se aplică și în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul, titular al contractului de credit, nu este consumator, ci profesionist.

38. La nivelul *Curții de Apel Ploiești*, Tribunalul Buzău a comunicat că practica Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal este în sensul că dispozițiile Legii nr. 77/2016 nu sunt aplicabile în cazul în care debitorul principal — împrumutatul, titular al contractului de credit, este profesionist, atașându-se hotărâri judecătorești în acest sens.

Tribunalul Dâmbovița — Secția I civilă a comunicat că opinia majoritară a judecătorilor acestei secții a fost în sensul că dispozițiile Legii nr. 77/2016 se aplică și în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul, titular al contractului de credit, nu este consumator, dacă creanța este garantată cu cel puțin un imobil cu destinația de locuință, iar Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a aceluiași tribunal a arătat că opinia majoritară este în sensul instanței de trimitere.

39. Opinia judecătorilor din circumscripția *Curții de Apel Suceava* este în sensul că Legea nr. 77/2016 se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, precum și în cazul în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiusiunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori, dar nu se aplică în situația în care debitorul principal nu este consumator, respectiv profesionist, înaintându-se o hotărâre judecătorească cu titlu de practică judiciară.

40. La nivelul instanțelor din raza de activitate a *Curții de Apel Târgu Mureș* opinia de principiu a judecătorilor este în sensul că dispozițiile legale incidente se aplică și în situația în care împrumutatul — debitorul principal — este profesionist, iar pentru executarea creanței este urmărit fideiusorul/codebitorul care este persoană fizică, dar numai în situația în care este urmărită executarea imobilului cu destinație de locuință adus în garanție de fideiusor sau codebitor, persoană fizică, și în cazul în care această persoană fizică a acționat în scopuri care nu intră în cadrul activității sale profesionale și nu are un raport de natură funcțională cu societatea menționată — Cauza C-74/15 *Tarcău împotriva Băncii Comerciale Intesa Sanpaolo România SA și alții*.

Argumentul principal în susținerea acestei poziții este că Legea nr. 77/2016 reglementează o secțiune din dreptul consumatorilor, respectiv modalitatea de stingere a creanțelor izvorâte din contracte de credit în care debitorul are calitatea de consumator. Astfel, dispozițiile art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 77/2016 prevăd că această lege „se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit”, iar pentru a determina noțiunea de consumator face trimitere la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 și ale Legii nr. 193/2000, arătând: „consumatori sunt persoanele definite de Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată, cu completările ulterioare.”

Or, în această sferă de reglementare, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a adus lămuriri cu privire la noțiunea de consumator, interpretând că, în anumite condiții, fideiusorul beneficiază de protecția asigurată consumatorilor, chiar dacă împrumutatul este profesionist. În acest sens a statuat că Directiva 93/13/CEE „se poate aplica unui contract de garanție imobiliară sau de fideiusiune încheiat între o persoană fizică și o instituție de credit în vederea garantării obligațiilor pe care o societate comercială le-a contractat față de instituția respectivă în temeiul unui contract de credit, în cazul în care această persoană fizică a acționat în scopuri care nu intră în cadrul activității sale profesionale și nu are un raport de natură funcțională cu societatea menționată” — Cauza C-74/15 *Tarcău împotriva Băncii Comerciale INTESA Sanpaolo România SA și alții*.

Prin urmare, se apreciază că această dezlegare dată în domeniul de aplicare al Directivei 93/13/CEE se aplică *mutatis mutandis* și în situațiile prevăzute de Legea nr. 77/2016.

41. *Curtea de Apel Timișoara*, înaintând practică judiciară, a înverdat că, la nivelul Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Caraș-Severin, dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. c) teza a II-a din Legea nr. 77/2016, raportat la prevederile art. 1 alin. (1) și (3) din același act normativ, nu se aplică în ipoteza în care debitorul principal, respectiv împrumutatul principal al contractului de credit, este profesionist.

Punctul de vedere al Tribunalului Timiș cu privire la chestiunile de drept invocate a fost în sensul că dispozițiile legale indicate sunt aplicabile și în situația în care debitorul principal este un profesionist, dar fideiusorul sau debitorul solidar este un consumator.

În opinia Tribunalului Arad, raportul juridic principal cu un debitor — consumator este premisa extinderii domeniului de aplicare a legii și în ceea ce îi privește pe garanții ipotecari; garanția fiind accesorie, se grefează pe raportul juridic principal. A admite contrariul ar însemna posibilitatea extinderii beneficiului acestei legi și la subiecte de drept neavute în vedere de legiuitor.

42. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat prin Adresa nr. 413/C/543/III-5/2018 din 2 aprilie 2018 că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție

43. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 61 din 18 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.101/1/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 9 noiembrie 2017, a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Călărași — Secția civilă pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile privind dezlegarea

următoarei chestiuni de drept: „Dispozițiile art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 se interpretează în sensul că pot solicita stingerea obligațiilor izvorâte din contractele de credit în baza textului de lege menționat și debitorii care sunt supuși în continuare unei executări silite, deși executarea silită a imobilului ipotecat a fost finalizată prin judecată.”

44. Prin Decizia nr. 6 din 22 ianuarie 2018 pronunțată în Dosarul nr. 2.477/1/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 261 din 26 martie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Constanța — Secția a II-a civilă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept vizând interpretarea sintagmei „contracte de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare” prevăzută de dispozițiile art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.

45. Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra constituționalității Legii nr. 77/2016, atât în ansamblu, cât și asupra unor articole din cuprinsul acesteia, cu titlu exemplificativ, putând fi menționate:

— Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că sintagma „precum și din devalorizarea bunurilor imobile” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este neconstituțională, iar prevederile din art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din același act normativ sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii. Prin aceeași decizie s-a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la dispozițiile art. 3 teza întâi, precum și excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016, respectiv, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la celelalte dispoziții din Legea nr. 77/2016;

— Decizia nr. 571 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 979 din 11 decembrie 2017, prin care s-a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 77/2016 și s-a constatat că dispozițiile anterior menționate sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

46. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a considerat că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

47. Prealabil unei analize pe fond a chestiunii de drept pentru care se solicită o dezlegare de principiu se impune verificarea condițiilor de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

48. Potrivit acestui text: „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

49. Prin urmare, pentru declanșarea acestui mecanism, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, a instituit condițiile de admisibilitate care trebuie îndeplinite cumulativ, respectiv:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;
- chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită să fie nouă;
- problema de drept să fie reală, să suscite interpretări diferite sau contradictorii ale unui text de lege, respectiv să prezinte un grad de dificultate suficient de mare, astfel încât instanța de sesizare să considere că pentru a înlătura orice incertitudine referitoare la securitatea raportului juridic dedus judecății este necesară declanșarea procedurii prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile;
- chestiunea de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

50. Analizând aceste condiții de admisibilitate, se constată că litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, cauza care face obiectul judecății se află în competența legală a unui complet de judecată al tribunalului investit să o soluționeze în apel, sesizarea are ca obiect o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, iar aceasta nu a făcut obiectul unor statuari anterioare ale Înaltei Curți de Casație și Justiție într-o altă hotărâre prealabilă și nici nu constituie obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

51. De asemenea, este îndeplinită și condiția referitoare la noutatea chestiunii de drept care formează obiectul sesizării. Evaluarea acestei condiții, în absența unei definiții a noutății chestiunii de drept și a unor criterii de determinare a acesteia în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum s-a statuat în jurisprudența constantă a instanței supreme.

52. Această cerință este îndeplinită, întrucât chestiunea de drept își are izvorul într-o reglementare nou-intrată în vigoare, interpretată și aplicată diferit în practica instanțelor naționale, astfel cum rezultă din hotărârile judecătorești, punctele de vedere și argumentele exprimate de instanțele din țară, transmise la dosar.

53. Examenul jurisprudențial efectuat a relevat că nu s-a cristalizat jurisprudența în legătură cu chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită, situație care justifică interesul în formularea unei cereri pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în scopul prevenirii apariției unei practici neunitare.

54. În ceea ce privește însă condiția ca instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță, se apreciază că aceasta nu poate fi reținută ca fiind îndeplinită, ceea ce atrage inadmisibilitatea sesizării formulate în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, pentru următoarele considerente:

55. Actul normativ aplicabil litigiului în soluționarea căruia a fost formulată prezenta sesizare este Legea nr. 77/2016, act normativ care, în condițiile reglementate în cuprinsul său, prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, în esență, a recunoscut dreptul consumatorului de a beneficia de stingerea obligațiilor

izvorâte din contractele de credit, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului.

56. Art. 5 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 prevede că: „În vederea aplicării prezentei legi, consumatorul transmite creditorului, prin intermediul unui executor judecătoresc, al unui avocat sau al unui notar public, o notificare prin care îl informează că a decis să îi transmită dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar, detaliind și condițiile de admisibilitate a cererii, astfel cum sunt reglementate la art. 4.”

57. Potrivit art. 7 alin. (1) din Legea nr. 77/2016: „În termen de 10 zile de la data comunicării notificării emise în conformitate cu dispozițiile art. 5, creditorul poate contesta îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a procedurii reglementate de prezenta lege.”

58. Litigiul aflat pe rolul instanței care a formulat prezenta sesizare are ca obiect o astfel de contestație întemeiată pe prevederile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 77/2016, fiind provocat de emiterea unei notificări despre care destinatarul acesteia (instituție de credit) apreciază că nu îndeplinește condițiile reglementate de lege, raportul juridic litigios astfel născut având ca subiecte pe emitentul și, respectiv, pe destinatarul notificării.

59. Cauza a fost soluționată în primă instanță de Judecătoria Sibiu, conform normei speciale de competență materială și teritorială prevăzută de art. 7 alin. (2) din Legea nr. 77/2016: „Cererea se judecă în procedură de urgență, cu citarea părților, de judecătoria în circumscripția căreia domiciliază consumatorul” și, la data formulării prezentei sesizări, se află în faza soluționării apelului, pe rolul Tribunalului Sibiu.

60. Se apreciază că în cauza de natura celei în care s-a formulat prezenta trimitere preliminară este lipsită de relevanță valoarea creditului acordat sau a creanței de la momentul sesizării instanței, prin voința legiuitorului inserată în cuprinsul unei norme speciale de competență, anume art. 7 alin. (2) din Legea nr. 77/2016.

61. În contextul reglementării generale — Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă — posibilitatea stabilirii prin norme speciale a competenței materiale a judecătoriei de a soluționa o pricină în primă instanță este reflectată de prevederile art. 94 pct. 3 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora judecătorii judecă „orice alte cereri date prin lege în competența lor”, norme speciale ce pot fi regăsite în cuprinsul Codului de procedură civilă ori în acte normative speciale, derogatorii de la normele de competență de drept comun.

62. În consecință, dacă pentru determinarea competenței materiale a judecătoriei de a soluționa o cerere în primă instanță s-a făcut aplicarea criteriului legal reglementat de art. 94 pct. 3 din Codul de procedură civilă, este exclusă incidența altui criteriu legal, fie dintre cele reglementate la art. 94 pct. 1 lit. a)—k), fie a celui de la art. 94 pct. 2 din Codul de procedură civilă.

63. Cum criteriul cererilor evaluabile în bani cu o valoare de până la 200.000 lei inclusiv este plasat în cuprinsul art. 94 pct. 1 lit. k), în timp ce cererile evaluabile în bani cu o valoare de peste 200.000 lei sunt atribuite în competența de primă instanță a tribunalelor prin efectul incidenței normei ce reglementează plenitudinea de competență a tribunalelor, respectiv art. 95 pct. 1 din Codul de procedură civilă, rezultă că în cauza în care s-a formulat trimiterea preliminară valoarea creditului sau a datoriei rămase de achitat în legătură cu care se contestă îndeplinirea condițiilor reglementate de legea specială pentru a se constata stingerea obligațiilor debitorului prin darea în plată este o circumstanță lipsită de relevanță în contextul criteriilor legale privind stabilirea competenței de primă instanță.

64. Așadar, valoarea creditului are legătură doar cu analiza condițiilor reglementate de Legea nr. 77/2016 pentru stingerea

creanței prin darea în plată a imobilului ipotecat, întrucât, potrivit art. 4 alin. (1) lit. b) din lege, numai obligațiile izvorâte din creditele al căror quantum nu depășea, la momentul acordării, echivalentul în lei al sumei de 250.000 euro, sumă calculată la cursul de schimb publicat de către Banca Națională a României în ziua încheierii contractului de credit, pot fi stinse prin procedura dării în plată reglementată de această lege specială.

65. În ceea ce privește căile de atac ce pot fi exercitate împotriva hotărârii pronunțate în primă instanță de către judecătoria în această materie, art. 7 alin. (3) din Legea nr. 77/2016 prevede că: „Apelul împotriva hotărârii pronunțate în conformitate cu dispozițiile alin. (2) se depune de partea interesată în termen de 15 zile lucrătoare de la comunicare și se judecă cu celeritate.”

66. Competența de soluționare a apelului revine tribunalului, conform art. 95 pct. 2 din Codul de procedură civilă.

67. Această dispoziție legală trebuie interpretată ca o normă derogatorie de la prevederile de drept comun cuprinse în art. 468 alin. (1) din Codul de procedură civilă potrivit cărora: „Termenul de apel este de 30 de zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel”, numai în ceea ce privește termenul de apel și modul de calcul pe zile libere instituit de art. 181 alin. (1) pct. 2 din Codul de procedură civilă, specificându-se că cele 15 zile sunt lucrătoare.

68. Fiind o normă cuprinsă într-o lege specială, ea este de strictă interpretare și aplicare. Prin urmare, aceasta nu ar putea fi interpretată în sensul derogării de la legea generală și în ceea ce privește posibilitatea exercitării căii de atac a recursului.

69. Dacă legiuitorul ar fi intenționat să suprimă recursul în cazul litigiilor întemeiate pe art. 7 din Legea nr. 77/2016 ar fi prevăzut în mod expres că hotărârea pronunțată în astfel de litigii poate fi atacată numai cu apel, deoarece, potrivit art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare (normă incidentă în litigiile pornite în intervalul cuprins între data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă — 15 februarie 2013 — și data de 31 decembrie 2018), precum și de art. 483 alin. (2) teza finală din Codul de procedură civilă [ce va fi incidentă în litigiile pornite după 1 ianuarie 2019, astfel cum prevede art. XVII alin. (1) din Legea nr. 2/2013, cu modificările ulterioare], hotărârile de primă instanță sunt exceptate de la recurs doar în situația în care legea prevede că sunt supuse numai apelului.

70. Neexistând o astfel de prevedere în legea specială, vor deveni aplicabile dispozițiile dreptului comun în ceea ce privește posibilitatea exercitării căii de atac a recursului, respectiv prevederile art. 483 alin. (1) din Codul de procedură civilă, text a cărui aplicabilitate nu a fost amânată prin Legea nr. 2/2013, cu modificările ulterioare.

71. Potrivit regulii generale cuprinse în art. 483 alin. (1) din Codul de procedură civilă, hotărârile date în apel sunt supuse recursului, cu excepțiile cuprinse în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, cu modificările ulterioare, excepții între care nu se regăsesc și hotărârile pronunțate în litigiile atribuite prin lege, în temeiul art. 94 alin. 3 din Codul de procedură civilă, în competența materială de primă instanță a judecătoriei.

72. Cum excepțiile sunt de strictă interpretare, rezultă că astfel de hotărâri sunt susceptibile de recurs, prin aplicarea regulii instituite prin art. 483 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

73. Contestația întemeiată pe prevederile art. 7 din Legea nr. 77/2016 este o cerere atribuită de legiuitor printr-o lege specială, în temeiul art. 94 pct. 3 din Codul de procedură civilă, în competența materială de primă instanță a judecătoriei, indiferent de valoarea litigiului.

74. Precizarea anterioară este necesară pentru a se argumenta inaplicabilitatea excepției de a fi atacate cu recurs hotărârile pronunțate în cererile evaluabile în bani situate sub un anumit prag valoric, excepție, de altfel, eliminată ca efect al constatării neconstituționalității sintagmei „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv” cuprinse în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, prin Decizia Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 20 iulie 2017.

75. Cum pentru stabilirea competenței de soluționare a pricinii în primă instanță nu a fost aplicat criteriul de la art. 94 pct. 1 lit. k) din Codul de procedură civilă ori cel de la art. 95 pct. 1 din Codul de procedură civilă, în mod consecutiv, pentru

posibilitatea exercitării recursului (ca efect general al Deciziei Curții Constituționale nr. 369/2017), de asemenea, nu era aplicabil criteriul caracterului evaluabil în bani al cererii, întrucât criteriul legal de stabilire și verificare a competenței trebuie să fie același de la inițierea procesului până la soluționarea definitivă a litigiului.

76. Aceeși interpretare a fost dată și în cuprinsul Deciziei nr. 6 din 22 ianuarie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pronunțată în Dosarul nr. 2.477/1/2017 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 261 din 26 martie 2018.

77. Prin urmare, în cauza în care a fost formulată prezenta sesizare, hotărârea ce urmează a fi pronunțată de instanța de apel este supusă recursului, situație în care se consideră că nu este îndeplinită condiția de admisibilitate prevăzută de art. 519 din Codul de procedură civilă, potrivit căreia titularul sesizării trebuie să fie investit cu soluționarea cauzei *în ultimă instanță*.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 7.765/306/2016 pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile privind dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „aplicabilitatea dispozițiilor Legii nr. 77/2016, în situația prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. c) teza a II-a: «(1) Pentru stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată trebuie îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții: c) (...) indiferent de scopul pentru care a fost contractat, este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință» raportat la dispozițiile art. 1 alin. (1) și (3) din același act normativ: «(1) Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor. (...) (3) Dispozițiile prezentei legi se aplică și în cazul în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiusiunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori» și în ipoteza în care debitorul principal — împrumutatul titular al contractului de credit nu este consumator, respectiv este profesionist”.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 4 iunie 2018.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

